

Namaz kılıyor musun oruç tutuyor musun?

İşçilerin dini inançları yüzünden işten atıldıkları iddiasıyla şikayetçi olmaları üzerine İnsan Hakları Komisyonu, durumu Çalışma Bakanlığı ve savcılığa bildirdi. Komisyon Başkanı Üstün de Toyota Başkanı'na mektup yazdı.

TOYOTA'NIN SAKARYA FABRİKASINDA 28 ŞUBAT'I ARATMAYAN UYGULAMA

DÜNYANIN önde gelen otomotiv firmalarından Japon Toyota'nın Sakarya'daki tesislerinde çalışanların dini inançlarının sorgulandığı ve namaz kılan; oruç tutanların işken çıkarıldığı iddialarına Meclis el koydu. Sakarya'da bulunan Toyota Otomotiv Sanayi ve Toyota Boshoku

Türkiye Otomotiv Sanayi'nde çalışırken işten çıkarılan çok sayıda işçi, İnsan Hakları Komisyonu'na başvurarak işe alımlarda inançlarının sorgulandığı, 'namaz kılıyor musun, içki içiyor musun, oruç tutar mısın, domuz eti yer misin' gibi sorular yöneltildiği belirtildi. Ayrıca işe alınanlar arasında namaz kılan, bıyık bırakan, lavabolarda abdest alanların uyarıldığı, seccade benzeri malzemelerin toplatıldığı, amirlere namaz kıldırılmaları için talimat verildiği, çalışanların ailelerinin araştırıldığı, inançları gereği ibadet edenlere düşük performans notları verildiği de öne sürüldü.

'Meslek hastalıkları örtbas edildi'

Bir başka iddia ise tekrar gerektiren işlerde işçilerin rotasyon yapılmadan çalıştırılması nedeniyle meslek hastalıklarına yakalanmaları oldu. Aynı yerde çalıştırılan işçilerin hastalıklarının örtbas edildiği, hasta veya sakat çalışanların baskıyla anlaşmaya zorlandıkları ve anlaşmaya yanaşmayanların da işten çıkarıldığı iddia edildi.

Dilekçeleri işleme alan Komisyon ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurdu. Bakanlıktan iddiaların araştırılarak komisyona sunulması istenirken Sakarya Cumhuriyet Savcılığı'ndan da 'ayrımcılık' iddiasının araştırılması talep edildi.

Cumaya gittiğim için baskı gördüm

Cuma Namazı'na gittiği için baskı gördüğünü söyleyerek Komisyon'a başvuran Toyota Boshoku Türkiye Yönetim Kurulu Grup Müdürü, STAR'a şunları söyledi: 'Toyota Boshoku'da genel müdürdüm. En yüksek seviyede çalışan kişi bendim. Benim üstümdeki Japon başkandı.

Namaza 'gitme' telkini yapıldı

İslami terör örgütü üyesi olmakla suçlandım. Böyle bir şey olmadığını söyledim ama bir başarısızlık söz konusu değilken kıdemli genel müdürlükten, genel müdürlüğe düşürüldüm. Cumaya gittiğimiz için tahmin ediyorum böyle bir şey yaptılar. O dönemde diğer çalışanları teşvik eder düşüncesiyle Cuma'ya gitmemem telkin edildi. Baskılar nedeniyle Belçika Toyota'ya gitmek zorunda kaldım. Orada da baskı devam etti, psikolojik tedavi görmeye başlayınca istifa etmek zorunda kaldım. Toyota'dan bu şekilde çıkarılan birçok arkadaş olduğu duyumunu aldım. Ben de iki hafta önce Komisyon'a başvurdum.'

Baskı gördüğü için Meclis'e başvuran Toyota çalışanı H.A. ise Sakarya Savcılığı tarafından Cuma günü ifade vermeye çağırıldıklarını söyledi.

İDDİALAR DOĞRU İSE ÇOK VAHİM

İNSAN Hakları Komisyonu Başkanı Ayhan Sefer Üstün iddialarla ilgili olarak Toyota Başkanı Akio Toyoda'ya mektup yazdı. Toyota'nın Türkiye ekonomisine katkısından dolayı teşekkür eden Üstün, genel müdürlük makamına kadar yükselen bir kişinin bile dini inancından dolayı iş akdinin feshedildiği yönünde iddialar olduğunu kaydetti. İddiaların Toyota markası üzerinde yaratacağı hasardan kaygı duyduklarını ifade eden Üstün, Toyoda'dan insan haklarına aykırı bu iddialara iç denetim faaliyetleri çerçevesinde el koymasını istedi. İşçi haklarındaki büyüme hızına aynı paralelde, işçi haklarının da sağlanması gerektiğine dikkat çeken Üstün şunları söyledi: 'İşin hem inanç ayrımcılığı hem mesleki yönü var. İşçilerin iddiaları doğru ise çok vahim. Türk yöneticiler Japon patronlarının gözünde performans yükseltmek için böyle yapıyorlar. Bunu hiçbir hukuk sistemi, hiçbir devlet kabul etmez. İnsanlar robot değil, robot gibi çalıştırılmaz. Dini inançlarla ilgili ayrımcılık ve baskı iddiaları da çok vahim. Bir an önce sorunların giderilmesi gerekir.'

Kaynak: <http://yenisafak.com.tr/Politika/?i=385705>